

ПОЛІТИКА ПАМ'ЯТІ ЯК ЧИННИК ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ В ОБ'ЄДНАНИХ АРАБСЬКИХ ЕМІРАТАХ

Досліджено проблематику історичної пам'яті в ОАЕ, її вплив на сприйняття власного минулого та формування національних символів, розглянуто основні етапи формування політики пам'яті. Розкрито варіанти популяризації історико-культурної спадщини, традицій в Об'єднаних Арабських Еміратах, зокрема, через розвиток музейної справи, проведення народних фестивалів, створення традиційних селищ та організацію інших заходів. Зроблено висновок, що політика пам'яті в ОАЕ покликана сприяти зміцненню національної ідентичності та консолідації громадян, особливо молоді.

Ключові слова: історична пам'ять, Об'єднані Арабські Емірати, національна ідентичність, історико-культурна спадщина, традиції.

Mudriievska I. Politics of Memory as a Factor for the Formation of the National Identity in the United Arab Emirates

There have been studied the problems of the historical memory in the UAE, its influence on the perception of one's own past and the formation of national symbols, have been considered main stages of the formation of the politics of memory. There have been revealed options of the popularization of historical and cultural heritage and traditions in the United Arab Emirates, in particular through the development of the museum business, conducting of folk festivals, creation of heritage villages and organization of other events. There has been concluded that the politics of memory in the UAE is intended to promote the strengthening of the national identity and consolidation of citizens, especially young people of the UAE.

Keywords: historical memory, the United Arab Emirates, national identity, historical and cultural heritage, traditions.

Мудриевская И.И. Политика памяти как фактор формирования национальной идентичности в Объединённых Арабских Эмиратах

Исследована проблематика исторической памяти в ОАЭ, её влияние на восприятие собственного прошлого и формирование национальных символов, рассмотрены основные этапы формирования политики памяти. Раскрыты варианты популяризации историко-культурного наследия, традиций в Объединённых Арабских Эмиратах, в частности, через развитие музейного дела, проведение народных фестивалей, создание традиционных посёлков и организацию других мероприятий. Сделан вывод, что политика памяти в ОАЭ призвана способствовать укреплению национальной идентичности и консолидации граждан, особенно молодёжи.

Ключевые слова: историческая память, Объединённые Арабские Эмираты, национальная идентичность, историко-культурное наследие, традиции.

Процеси глобалізації актуалізували дослідження різноманітних чинників національної ідентичності, зокрема історичної пам'яті. Перебіг формування історичної пам'яті в Об'єднаних Арабських Еміратах залежить від традицій арабського суспільства, релігійних догматів, історичного розвитку регіону Перської затоки. Цінності арабської та ісламської традиції, історичної спадщини відіграють ключову роль не лише в реалізації політики пам'яті, культурної політики, але й мають значний вплив на державу і суспільство загалом. Іслам – державна релігія ОАЕ, яка визначає не лише законодавство країни, що базується на нормах ісламського права – шариату, але й буття кожного індивіда.

Метою дослідження є вивчення досвіду застосування механізмів політики історичної пам'яті в Об'єднаних Арабських Еміратах для зміцнення національної єдності.

18 липня 1971 р. в Дубаї під час зустрічі лідерів шести еміратів – Абу-Дабі, Дубай, Шарджа, Фуджейра, Умм-аль-Кувейн і Аджман було прийнято рішення про створення федерації – Об'єднаних Арабських Еміратів. 2 грудня 1971 р. проголошено незалежність і суверенітет ОАЕ (2 грудня щорічно святкується як Національний день ОАЕ). 10 лютого 1972 р. до федерації приєднався емірат Рас-аль-Хайма [1]. Всі емірати по-своєму унікальні, мають свої місцеві закони, і водночас на їх території діє єдиний федеральний закон держави ОАЕ.

У 2010 р. урядом ОАЕ був схвалений план соціально-економічного розвитку країни «Бачення ОАЕ 2021». Ця багатоступенева програма має на меті забезпечити громадян ОАЕ найвищими стандартами добробуту, кінцевою і всеосяжною метою є здобуття ОАЕ статусу однієї з кращих країн у світі до 2021 р. – Золотого Ювілею країни. Національний порядок денний цієї програми поділений на шість основних напрямів розвитку країни, причому одним із пріоритетів «Бачення ОАЕ 2021» є консолідація суспільства, збереження національної самобутності та посилення почуття патріотизму.

У плані зазначено, що культура ОАЕ залишиться заснованою на цінностях Ісламу, шануватимуться традиції та історична спадщина одночасно зі зміцненням власної національної ідентичності. Особливу увагу приділено значенню і ролі Ісламу, арабської мови для країни. Наголошено, що процеси глобалізації не повинні руйнувати давні традиції суспільства та релігійні цінності. Підкреслено, що ОАЕ будуть працювати в напрямку розвитку мови, зокрема через підтримку відповідних наукових досліджень, перекладів зарубіжної літератури та наукових праць арабською мовою тощо. Важливим є акцент на релігійній толерантності. Окрему увагу в «Баченні ОАЕ 2021» звернуто на збереження історичної спадщини та національної ідентичності в часи зростання мультикультуралізму [2].

У «Баченні ОАЕ 2021» особливу роль відведено інституту сім'ї. Наголошено, що великі згуртовані сім'ї є базовим осередком суспільства, адже саме на рівні сім'ї зберігаються і підтримуються притаманні країні цінності, традиції, культурні елементи. Підкреслено важливість ролі і прав жінок у суспільстві [2].

У країні проживає велика кількість трудових мігрантів, яка значно перевищує кількість громадян. Лише 1/9 частина жителів ОАЕ (корінні мешканці) має громадянство держави. На 2015 р. частка корінних жителів (Emirati people) в ОАЕ становила приблизно 11,6 %, решта населення – трудові мігранти, переважну більшість яких складають вихідці з Південної Азії, Філіппін, Ірану, також араби із сусідніх країн [3]. У країні проживають представники близько 200 національностей [4]. У «Баченні ОАЕ 2021» зазначено, що діалог із представниками інших національностей, повага і розуміння серед багатьох культурних груп, які проживають на території країни, є необхідними для збереження продуктивного і гармонійного співіснування, що, своєю чергою, посилить традицію взаємного порозуміння в суспільстві [2].

У країні немає гострих міжнародних проблем, причому ОАЕ мають стійку соціальну структуру. Тут зуміли поєднати наголос на національній самобутності з відкритістю для світу. Більшість населення володіє англійською мовою. Традиційний спосіб життя населення ОАЕ цілком нормально уживається з численними індустріальними і технологічними нововведеннями.

Провідною науково-архівною установою країни, яка займається вивченням і збереженням історії та традицій ОАЕ, а також країн Ради співробітництва арабських держав Перської затоки (РСАДПЗ) є Національні архіви Абу-Дабі. Цю установу заснував шейх Заїд бін Султан Аль Нахайян в 1968 р. під назвою «Бюро архівних документів і наукових досліджень». У своїй сучасній формі Національні архіви функціонують від 2014 р. і займаються збиранням, збереженням, відновленням, перекладом, оцифруванням архівних матеріалів, а також входять до таких міжнародних організацій як ЮНЕСКО, Міжнародної ради по архівах (ІСА), Міжнародної федерації асоціації бібліотек та інститутів (ІFLА), Генерального секретаріату архівних документів та історичних центрів РСАДПЗ.

Установа є сховищем записів всієї урядової діяльності ОАЕ. Архівні фонди містять багато джерел із різних країн світу. Окрім великої кількості документів, Національні архіви включають джерела усної історії, рідкісні книги, манускрипти, аудіозаписи, фотографії, фільми. Спеціальний 3-Д театр демонструє історію ОАЕ. Сприяючи формуванню згуртованого суспільства, Національні архіви займаються науковою діяльністю, готують і видають низку наукових праць щодо історії та культури ОАЕ і регіону, підтримують розвиток наукових досліджень. Зокрема, Національні архіви співпрацюють із Міністерством культури та розвитку знань, створюючи різні наукові програми для студентів, організують конференції, семінари, виставки локального, регіонального і міжнародного рівня. Враховуючи високий рівень науково-

архівної роботи, Національні архіви були визнані ЮНЕСКО передовою Арабською культурною інституцією [5, 6].

Науково-дослідна робота Національних архівів знайшла своє відображення на сторінках низки монографій. Як уже зазначалося вище, переважна більшість робіт стосується дослідження актуальних проблем історії ОАЕ. Нашу увагу привернули праці, присвячені питанням формування історичної пам'яті в країні. У 2018 р. було видано книгу «Їхня пам'ять – наша історія» («Their Memory our History»), в якій опубліковані усні розповіді очевидців про реалії життя до і після утворення ОАЕ. Інша робота – «Спогади Еміратів» («Memoirs of the Emirates», 2012 р.) містить матеріали, опубліковані в результаті проведення Національними архівами 3-денного семінару в Абу-Дабі у 2010 р. Розповіді, спогади місцевих мешканців і колишніх британських дипломатів та державних службовців, які проживали в ОАЕ в часи трансформації країни, пролили нове світло на історію ОАЕ в 1950-1970 рр. В монографії «Заїд і спадщина (традиція)» («Zayed and Heritage», 2002 р.) за авторством Др. Саїда Хамеда Хораїза розкрито концепцію культурної спадщини (традиції) в ОАЕ і усвідомлення необхідності її збереження політичною і культурною елітою країни [6].

Багато досліджень присвячено вивченню життєвого шляху, досвіду, успіхів створення і управління державою, цілей і досягнутих результатів, поглядів і настанов засновника та першого президента ОАЕ шейха Заїда бін Султана Аль Нахайяна, зокрема монографії: «Заїд... Нагороди і відзнаки» («Zayed... Awards and Decorations», 2019 р., автор – Джума Салем Саїд Аль Дармакі. В книзі висвітлено історію отримання нагород і відзнак шейха Заїда бін Султана Аль Нахайяна від іноземних держав); «Заїд і Досконалість» («Zayed and Excellence», 2016 р., автор – Др. Імад Еддін Хуссейн); «Заїд, чоловік, який побудував націю» («Zayed Man Who Built A Nation», 2013 р., автор – Гремі Х. Вільсон) та ін. [6].

Національні архіви видають академічний журнал «Ліва» («Liwa»), де публікуються результати досліджень з проблем історії, археології, культурної спадщини ОАЕ і арабських країн Перської затоки [6].

Цікавим є дослідження «Культурне відображення ОАЕ» за ред. Ф. Котсі, М. С. Балакрішнан, 2017 р. Дослідження поділене на тематичні розділи, які стосуються сім'ї, суспільства, природного довкілля та їхніх складників, і включає в себе різні інтерв'ю, які провели 20 студентів Коледжу зв'язку і медіа-наук при Університеті імені шейха Заїда (Дубай). Студенти проводили опитування серед старшого покоління членів своїх сімей щодо їхніх спогадів про минуле країни (в деяких випадках ще до об'єднання, тобто до 1971 р.) та способу життя. Студентами були зібрані фотографії з сімейних альбомів. Загалом робота нараховує близько 600 фото і 300 інтерв'ю, які допомагають дізнатися більше про культурну та історичну спадщину, традиції ОАЕ [7].

У науковій розвідці британської вченої С. Вейкфільд «Соколине полювання як спадщина в Об'єднаних Арабських Еміратах» (2012 р.) наголошується, що в ОАЕ соколине полювання вважається не лише видом спорту, але й важливою складовою культурної спадщини регіону [8].

Вивченню проблеми історико-культурної спадщини, ролі традиції на місцевому, національному, транснаціональному рівні в регіоні Перської затоки присвячені праці німецького професора Л. Прагер з Гамбурзького університету. У науковій статті «Відображення витоків: музеї спадщини, культурні фестивалі та національні образи в ОАЕ» (2015 р.) автор зазначає, що упродовж останнього десятиліття дискурси та практики, що стосуються історичної спадщини, традицій дедалі більше набувають популярності в ОАЕ, виявляючи себе не тільки в продовженні організації музеїв, а й у створенні спеціальних історичних селищ і культурних фестивалів [9].

На сучасному етапі в кожному з семи еміратів існує значна кількість музеїв, історичних архітектурних споруд – старовинних фортів, палаців шейхів,

мечетей, а також спеціальних традиційних селищ. Водночас характерною особливістю країни є поєднання минулого, сучасного і майбутнього у містах – сучасні бізнес-центри, супермаркети, торговельно-розважальні центри, розкішні готелі, центри культури і мистецтв, сучасні парки, пам'ятки архітектури, східні базари.

Створення Об'єднаних Арабських Еміратів (1971 р.), нафтовий бум, який призвів до швидких економічних і соціальних перетворень, поставили на порядок денний перед владними елітами новоствореної країни питання про утвердження національної ідентичності на ґрунті культурних та історичних коренів, із якими народ міг би себе асоціювати. Як наслідок в 1970-х рр. були зібрані перші етнографічні та археологічні артефакти, що мали свідчити про особливу ідентичність кожного емірату, тим самим посилюючи національну свідомість населення. Варто зауважити, що ці колекції були зібрані передусім аби сприяти розвиткові ідеї однієї однорідної культури, що лежить в основі загальнонаціональної ідентичності [9, р. 37].

У 1990-х рр. з'явилася альтернативна тенденція представництва музеїв в ОАЕ – культурні фестивалі і традиційні (історичні) селища (heritage village), які відтворювали побут і спосіб життя місцевого населення до часів відкриття нафти. Багато з цих сіл та подій були ініційовані і профінансовані місцевими органами влади [9, р. 30].

Важливо відзначити, що різні способи відображення і представлення «традицій» в національних музеях, селищах та фестивалях є частиною всеохопного прагнення національних еліт підвищити обізнаність серед населення про історичну спадщину в публічних дискурсах. Щороку створюються і заснуються нові фестивалі культурно-історичного спрямування. Держава також спонсорує різні проекти усної історії, спеціальні радіо- та телевізійні передачі, молодіжні спортивні події і багато ін. Зростає роль археології: артефакти з «нових» стародавніх місць оголошуються

національними скарбами, культурні пам'ятки підкреслюють особливості місцевого населення [9, р. 38-39].

Від другої половини 1990-х рр. в ОАЕ переслідували мету створення образу автохтонного однорідного народу, який чітко вирізнятиметься з-поміж фактичної більшості населення – трудових мігрантів. Різні культурні традиції демографічної більшості населення, мігрантів, у минулому і сьогодні та їхній вплив на культури корінних мешканців (продукти харчування, одяг, торговельні зв'язки тощо) в національних музеях, фестивалях не представлені [9, р. 39].

Уряд ОАЕ докладає значних зусиль задля не лише збереження, але й поширення інформації про культурну та історичну спадщину. Зокрема, це завдання реалізовується через проведення спеціальних щорічних фестивалів (Qasr Al Hosn Festival, Sheikh Zayed Heritage Festival, Sultan bin Zayed Heritage Festival та ін.), які допомагають молодому поколінню побачити й оцінити історичні традиції наживо; створення установ, які проводять дослідження і долучаються до збереження та популяризації традицій, культури, історії (Emirates Heritage Club, Juma Al Majid Center for Culture and Heritage, Association for the Revival of Traditional Heritage, Documents and Research Centre); організацію традиційних селищ (heritage village); створення та підтримання музеїв; будівництво та підтримання мечетей (близько 4818 мечетей функціонує в країні на сучасному етапі). В кожному еміраті є щонайменше одне традиційне селище, яке включає у себе традиційні будинки, школи, базари та інші об'єкти давніх часів. Найпопулярнішими є традиційні селища в Абу-Дабі і Дубаї. Важливим є факт виховання молоді у дусі усвідомлення потреби підтримання зв'язку між минулим країни та її сучасним розвитком [10; 11].

Міністерство культури та розвитку знань ОАЕ підтримує діяльність культурних центрів країни, які є у кожному еміраті. Центри включають низку об'єктів – бібліотеки, виставочні зали, театри, тренінгові кімнати тощо. Міністерство через діяльність цих центрів, реалізацію різних культурних

програм та заходів прагне підтримати талановиту молодь, зміцнивши її культурну обізнаність і національну ідентичність, посилити розвиток інтелектуальної і творчої громади [11].

Значну роль в історії ОАЕ відіграв засновник і перший президент країни – шейх Заїд бін Султан Аль Нахайян, до пам'яті про якого ставляться з глибокою пошаною в народі. Перший президент зміг не лише об'єднати різні бедуїнські племена окремих еміратів і створити єдину державу та консолідовану націю, але й зробити країну однією з найбільш впливових і багатих у Перській затоці. Його називають «архітектором країни». Завдяки зусиллям першого президента за понад 30 років на місці пустелі розквітла держава, яку ми сьогодні знаємо як ОАЕ. Для місцевих жителів були створені безпрецедентні умови для розвитку та процвітання. Після отримання незалежності нафтові гроші були спрямовані на створення інфраструктури країни, зокрема доріг, аеропортів, будівництво міст і селищ, озеленення, розвиток промисловості, електрифікацію і постачання води до будинків, прокладання телефонних ліній, створення національних медіа, навчання населення. Особливу увагу перший президент приділяв запровадженню нової системи освіти, охорони здоров'я, розвитку культури і збереженню історичної спадщини та традицій. Він був одним із ініціаторів створення РСАДПЗ. На честь шейха Заїда бін Султана Аль Нахайяна названо багато вулиць, побудовано різноманітні красиві будівлі, які є надбанням культури і зберігають пам'ять про батька нації.

Один із нових музеїв, присвячених першому президентові ОАЕ, побудований на острові Саадіят (Острів щастя) емірату Абу-Дабі. Приміщення Національного музею шейха Заїда складається із 5 веж, які охолоджуються природними повітряними потоками. Форма веж не лише функціональна, але й алегорична: вежі нагадують крила, оскільки перший президент ОАЕ любив соколине полювання. Автори проекту зазначають, що розроблена ними будівля

стане зразком екологічно раціонального проектування, яке також є свідченням ставлення шейха Заїда до природи та його турботи про неї.

Окрім присвячених першому президенту експозицій, зали музею містять інформацію щодо історії, географії, культури країни і демонструють останні досягнення ОАЕ в культурних, соціальних, економічних перетвореннях; місце та зв'язки країни з Близьким Сходом і світом [12].

Найбільш відома і велична мечеть в Абу-Дабі отримала назву на знак поваги і любові до першого президента ОАЕ. Заїд бін Султан Аль Нахайян почав її спорудження, але не встиг закінчити, тож його усипальницю розмістили в мечеті по завершенні будівництва. Велика мечеть шейха Заїда являє собою поєднання кількох традиційних арабських архітектурних стилів [10].

У 2018 р. виповнилося 100 років від дня народження першого президента країни. Для вшанування цієї події в ОАЕ 2018 рік проголошено роком Заїда бін Султана Аль Нахайяна. З цією метою було передбачено проведення низки заходів та ініціатив на національному та міжнародному рівнях [13].

Клуб історичної спадщини ОАЕ був заснований шейхом Заїдом бін Султаном Аль Нахайяном 5 вересня 1997 р. відповідно до указу № 14/1997, як незалежний орган державної влади, підзвітний урядові Абу-Дабі. Головою клубу є президент ОАЕ.

Клуб відіграє ключову роль у популяризації історичної спадщини та традицій в суспільстві ОАЕ. Головними напрямками роботи установи є ознайомлення молоді з традиційними цінностями та культурною спадщиною ОАЕ; організація різних масових заходів для консолідації нації; підтримка наукових досліджень, поширення інформації про культурне надбання народу, посилення почуття національної відданості, патріотизму серед молоді; організація спеціальних тематичних лекцій, виставок, семінарів, конференцій. Важливо також те, що деякі із цих заходів здобули популярність серед туристів, своєю чергою, сприяючи розвитку туризму в країні [14].

Традиційне (історичне) селище в Абу-Дабі (Heritage Village) – справжнє селище в сучасному місті, яке вважається одним із найважливіших визначних місць країни. Heritage Village – це історична реконструкція традиційного еміратського селища в оазі, організована Клубом історичної спадщини ОАЕ. Це місце надає змогу познайомитися зі способом життя і побутом жителів пустелі, яким він був задовго до часів, коли Абу-Дабі став мегаполісом. Тут можна побачити, як в стародавні часи виглядали базари, мечеті, палатки бедуїнів. Будинки побудовані із фінікової пальми, коралового вапняку або глини. Співробітники на місці виготовляють різну ремісничу продукцію за старовинними методиками і пропонують відвідувачам спробувати долучитися до процесу виготовлення виробів (ковальство, гончарство, ткацтво тощо). Багато цікавого містить археологічний музей, а музей ловців перлин пропонує оглянути різні види човнів усіх часів [15].

Як уже зазначалося вище, влада країни підтримує популяризацію культурно-історичної спадщини, традицій шляхом проведення спеціальних фестивалів. Щорічно урядом ОАЕ в Абу-Дабі організовується і проводиться під патронатом президента країни шейха Халіфи бін Заїда Аль Нахайяна фестиваль культурно-історичної спадщини – «Sheikh Zayed Heritage Festival». Заходи, заплановані в рамках проведення цього фестивалю, відображають прагнення засновника країни шейха Заїда бін Султана Аль Нахайяна зберегти культурне надбання та історію ОАЕ. Зокрема, один із останніх фестивалів включав у себе спеціальну експозицію макетів історичних пам'яток і знакових будівель з кожного емірату, інформуючи про те, як емірати розвивалися від давніх часів і як жителі країни змогли домогтися сучасного процвітання та добробуту [16].

Фестиваль 30 листопада 2018 р. – 26 січня 2019 р. відбувся одночасно зі святкуванням Національного дня ОАЕ і ознаменувався численними урочистими подіями, покликаними відсвяткувати Дух Союзу. Флагманським заходом

фестивалю став «Марш одноплемінників» – колективне вираження патріотичної любові народу ОАЕ через національні пісні [16].

У рамках фестивальних заходів були організовані нові виставкові зали «Весь світ в ОАЕ», на яких демонструвалися макети всесвітньо відомих знакових культурних пам'яток, а також історичні пам'ятники і будівлі, що становлять культурну спадщину ОАЕ. Такі фестивальні події покликані зміцнити статус ОАЕ як перехрестя цивілізацій [16].

20 січня – 02 лютого 2019 р. у м. Свейхан (емірат Абу-Дабі) пройшов інший фестиваль – «Sultan bin Zayed Heritage Festival». Публіці було запропоновано низку культурно-історичних і розважальних заходів, включаючи традиційні ігри, соколине полювання, дегустацію страв національної кухні, а також виставку ремісничих виробів. На іподромі було відтворено традиційне (історичне) селище, відбулися гончарні і сувенірні виставки, заїзди вершників з кінного клубу Bou Theib [17].

Упродовж усього фестивалю в Свейхані функціонував медіа-центр, який дозволив представникам ЗМІ висвітлювати підготовку і програму заходу, а також перетворити фестиваль на культурно-історичний захід національного масштабу. Фестиваль проводився в рамках ініціативи з відродження та збереження вікових традицій верблюжого спорту, який є невід'ємним елементом історичної спадщини ОАЕ. Цей фестиваль покликаний також стимулювати економічну активність в Свейхані – місті, куди з'їжджаються тисячі любителів перегонів на верблюдах з усіх куточків ОАЕ [17].

Поруч із сучасними видами спорту (регбі, футбол, теніс, гольф, Формула 1) та розвагами (катання на сноуборді, ралі на джипах у пустелі) в Об'єднаних Арабських Еміратах не втрачають популярності знамениті верблюжі, кінні перегони та соколине полювання. Верблюди – один із символів країни і частина місцевої культури. Для підтримання традиції в ОАЕ почали щорічно проводити Фестиваль верблюдів в еміраті Абу-Дабі (Al Dhafra

Festival), який ще відомий як «найбільший показ способу життя бедуїнів». Програма свята (триває понад 10 днів), яке відвідують тисячі гостей, включає верблюжі та кінні перегони, соколине полювання, показ традиційних ремесел і конкурс краси для верблюдів різних порід. Щороку на фестивалі збирають близько 25 тис. верблюдів [18].

Соколине полювання – традиційний вид спорту, що й досі користується великою популярністю, хоча і має давню історію, будучи частиною способу життя в пустелі. Об'єднані Арабські Емірати визначили серед пріоритетів збереження та представлення соколиного полювання як культурної та спортивної спадщини, нерозривно пов'язаної з розвитком ідентичності ОАЕ, на різних рівнях – від місцевого до національного і транснаціонального. Соколинні лови регулюються законом ОАЕ.

У країні існує низка клубів і організацій, які займаються збереженням та презентацією соколиного полювання як сучасного спорту і культурної спадщини. Одним із таких є Клуб еміратських соколиних мисливців (Emirates Falconers' Club). В клубі діє низка ініціатив, спрямованих на збереження традицій сокольніцтва для майбутніх поколінь. Уряд ОАЕ організовує різні заходи та конференції для пропаганди соколиного полювання, зокрема International Hunting і Equestrian Exhibition (ADIHEX), що проводяться щорічно в еміраті Абу-Дабі. В Абу-Дабі діє найбільша в світі лікарня для соколів. За рік у ній отримують лікування близько 5000 птахів [8, р. 283-284].

Слід зазначити, що соколине полювання в ОАЕ є національним символом країни від часу формування Федерації в 1971 р. і, як таке, відіграє особливу роль у національній ідентичності. Сокіл нерозривно пов'язаний із ідентичністю ОАЕ, оскільки він є символом країни і представлений на її прапорі. По всій країні зображення сокола часто з'являється на дверях і брамах у поєднанні з прапором як у приватних будинках, так і у важливих громадських місцях. Тож

можна стверджувати, що сокіл є важливим символом матеріальної культури як на державному, так і на приватному рівнях в ОАЕ [8, р. 284-285].

Адміністрація Абу-Дабі доклала значних зусиль для популяризації соколиного полювання як важливої традиції й елементу культурної спадщини країни, регіону, що, своєю чергою, посприяло реєстрації соколиних ловів в переліку нематеріальної культурної спадщини (живої людської спадщини – living human heritage) ЮНЕСКО [8, р. 287].

Таким чином, історична пам'ять в ОАЕ є важливим елементом суспільного життя і відображається у різних культурних формах, зокрема, традиціях, звичаях, пам'ятках тощо, виявляється у спогадах учасників історичних подій, їхніх усних переказах, а також існує у вигляді історичної свідомості народу. Невід'ємним складником історичної пам'яті є музеї, архіви, бібліотеки. Історична пам'ять в ОАЕ є чинником національної ідентичності.

Ключовою функцією політики пам'яті ОАЕ є збереження та передання молодій генерації знань про спільне минуле суспільства як основу самоідентифікації. Історична пам'ять сприяє патріотичному вихованню та формуванню історичної свідомості молоді, в якій основою є розуміння і усвідомлення зв'язку між минулим і сучасністю, традиціями і досвідом різних поколінь.

ОАЕ приділяють значну увагу збереженню та популяризації культурної, історичної спадщини, традицій країни. Дана політика реалізовується через розвиток музейної справи, організацію та проведення народних фестивалів, створення традиційних селищ тощо. Музеї, традиційні селища, фестивалі – це місця, де національна ідентичність кристалізується і матеріалізується як історична пам'ять.

Потреба зміцнення національної ідентичності, збереження культурних традицій, етнічної самобутності зумовлена ще й тим, що корінні мешканці країни складають значно меншу частину населення у порівнянні з трудовими

мігрантами, які є представниками близько 200 національностей. Незважаючи на глобалізацію, урбанізацію, присутність величезної кількості мігрантів, ОАЕ залишаються стійкими до будь-яких дестабілізаційних впливів іззовні і зберігають власні культурні традиції та етнічну самобутність.

Джерела та література:

1. UAE history. URL: www.dubai.ae/en/Lists/Topics/DispForm.aspx?Id=37&category=Home
2. UAE Vision 2021. URL: <https://www.vision2021.ae/en>
3. United Arab Emirates. The Encyclopædia Britannica. URL: <https://www.britannica.com/place/United-Arab-Emirates>
4. Tolerance initiatives. URL: <https://www.government.ae/en/about-the-uae/culture/tolerance/tolerance-initiatives>
5. The National Archives.
URL: <https://visitabudhabi.ae/en/see.and.do/experiences/the.national.archives.aspx>
6. National Archives. URL: www.na.ae/en/
7. Cultural Reflections from the United Arab Emirates UAE / compiled by F. Kotsi, M. S. Balakrishnan. Zayed University. Dubai, 2017. URL: https://www.zu.ac.ae/main/en/colleges/colleges/__college_of_comm_media_sciences/_publication/culture.pdf
8. Wakefield S. Falconry as Heritage in the United Arab Emirates. *World Archaeology*. 2012. Vol. 44 (2). P. 280-290.
9. Prager L. Displaying Origins: Heritage Museums, Cultural Festivals, and National Imageries in the UAE. *Horizons in Humanities and Social Sciences: An International Refereed Journal*. 2015. 1 (1). P. 22-46.
10. Arab and Islamic heritage. URL: <https://government.ae/en/about-the-uae/culture/arab-and-islamic-heritage>
11. UAE. Ministry of Culture and Knowledge Development. URL: mckd.gov.ae/sites/MCYCDVar/en-us/pages/home.aspx#
12. Zayed National Museum. URL: abudhabiculture.ae/en/experience/museums/zayed-national-museum
13. About the Year of Zayed. URL: www.zayed.ae/en/year-of-zayed/about/
14. Emirates Heritage Club. URL: www.torath.ae/
15. Heritage Village.
URL: <https://visitabudhabi.ae/en/see.and.do/attractions.and.landmarks/cultural.attractions/heritage.village.aspx>

16. Sheikh Zayed Heritage Festival. URL:
<https://visitabudhabi.ae/en/see.and.do/leisure/events/sheikh.zayed.heritage.festival.2018.aspx>
17. Sheikh Sultan Bin Zayed Al Nahyan Heritage Festival 2019. URL:
<https://visitabudhabi.ae/en/see.and.do/leisure/events/sheikh.sultan.bin.zayed.al.nahyan.heritage.festival.2019.aspx>
18. Everything you need to know about the Al Dhafra Festival. The National. URL:
<https://www.thenational.ae/lifestyle/everything-you-need-to-know-about-the-al-dhafra-festival-1.802711>

Відомості про автора: Мудрієвська Ірина Ігорівна – кандидат історичних наук, науковий співробітник відділу теорії та методології всесвітньої історії ДУ «Інститут всесвітньої історії НАН України».